

e-novičke

november 2011

Dragi bralci, v novembrski številki pišemo o dogajanju v izobraževanju odraslih v zadnjem mesecu. Predstavljamo dve novi publikaciji Andragoškega centra in vabimo na konferenc v prihajajočih mesecih. Prav gotovo pa boste med izbranimi našli še kakšno zanimivo novico, ki jih povzemamo iz drugih virov. Prijetno branje vam želim, Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2–3
Seja Statističnega sosveta za statistiko izobraževanja in usposabljanja	2
Izpeljali smo tri usposabljanja za uporabo videa in multimedijev v podporo kulturi učenja	2
Projekti ESS	3–6
Omrežje svetovalcev za kakovost se širi	3
Kako sem doživljala vlogo svetovalca za kakovost	4
Svetovalec za kakovost v izobraževalni organizaciji B&B izobraževanje in usposabljanje d.o.o.	4
Konferenca Za odrasle ustvarjamo nove priložnosti	5
Mednarodno sodelovanje	6–11
Utrinki s študijskega obiska v Estoniji	6
32. sestanek Stalne skupine za kazalnike in ciljne vrednosti pri Evropski komisiji	10
Pomembne publikacije	11–13
Vseživljenjsko usmerjanje po vsej Evropi: pregled politike dosežkov in prihodnjih možnosti	11
Nova publikacija Statističnega urada RS	12
Vseživljenjsko učenje – tek čez ovire?	12
Izšla je nova publikacija v zbirki Zgledi vlečejo	12
Iz drugih virov	13–15
Konstitutivna seja Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih	13
Mednarodna konferenca o formalnem in neformalnem izobraževanju Romov	14
Nacionalna konferenca bralne pismenosti	14
Deseta številka NoviSIO	15
Izšla je sedma številka glasila ADEES	15
Novembrska številka VETAAlert	15
Kotiček je vaš	16–17
Brezplačne pomoči in podpore za prebivalce Pomurske regije	16
Dnevi slovenskih svetovalnih središč v Velenju	16
Prenovljena spletna stran Zveze ljudskih univerz Slovenije	17
Ne prezrite	17–18
Sofinanciranje šolnin – izobraževanje odraslih 2007–2013	17
Objavljen drugi poziv za vpis v register izvajalcev programov izobraževanja in usposabljanja	18
in še zapisi o konferencah, posvetih in novostih iz knjižnice ACS	18–22

Seja Statističnega sosveta za statistiko izobraževanja in usposabljanja

Na Statističnem uradu RS (SURS) je bila v torek, 4. oktobra 2011, 8. seja Statističnega sosveta za statistiko izobraževanja in usposabljanja. Redno letno sejo je vodila predsednica sosveta, *dr. Andreja Barle Lakota*. *Duša Marjetič* z Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (MVZT) je bila izvoljena za novo podpredsednico sosveta.

V prvem delu seje so predstavniki SURS-a predstavili:

- novosti pri delu na področju demografskih in socialnih statistik v letu 2012,
- izvedene in načrtovane dejavnosti statistike izobraževanja in usposabljanja,
- predlog za racionalizacijo pri spremljanju podatkov o dijaških in študentskih domovih,
- revizijo klasifikacije ISCED 1997 in načrtovane dejavnosti v zvezi z uvajanjem revidirane klasifikacije ISCED 2011 v mednarodno poročanje,
- predlog preliminarne razvrstitve slovenskih izobraževalnih programov/izobrazbe glede na ISCED 2011.

V nadaljevanju seje je predstavnica Centra RS za poklicno izobraževanje predstavila umestitev slovenskega ogrodja kvalifikacij v evropsko ogrodje in dejavnosti, ki potekajo v povezavi s tem. Nadaljnji razvoj projekta izgradnje evidenčnega in analitskega informacijskega sistema za visoko šolstvo v Republiki Sloveniji (eVŠ) je predstavila članica iz MVZT. Portal eVŠ bo omogočil predstavitev vseh izvajalcev izobraževanja visokega šolstva in izobraževalnih programov na enem mestu. Predstavnica Ministrstva za šolstvo in šport je poročala o nadaljnjih dejavnostih, povezanih z vzpostavitvijo enotne, centralne evidence udeležencev izobraževanja, ki jo pripravljajo na ministrstvu ter pripravo zakonskih podlag zanjo. V zadnji točki dnevnega reda pa so predstavniki Službe vlade RS za razvoj in evropske zadeve predstavili spremljanje programskega proračuna po ciljnih in kazalnikih. Sejo sosveta smo zaključili s kratko razpravo.

Vabilo, gradiva in predstavitve so objavljene na [spletni strani SURS](#).

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Izpeljali smo tri usposabljanja za uporabo videa in multimedijev v podporo kulturi učenja

V okviru projekta [Zgledi vlečejo](#) smo v oktobru uspešno izpeljali tri usposabljanja za uporabo videa in multimedijev v podporo kulturi učenja. Namen teh usposabljanj je bil, da različnim ciljnim skupinam s področja izobraževanja odraslih posredujemo nova znanja in veščine za pogumnejše vključevanje videa in multimedijev v njihove programe.

Vsako usposabljanje je imelo svoj vsebinski poudarek:

- **11. oktobra** smo razmišljali, kako vključiti multimedije v promocijo prostovoljstva,
- **18. oktobra** je bil poudarek na dejavnem staranju (fotografija z usposabljanja),
- **26. oktobra** pa smo skušali z multimediji podpreti promocijo trajnostnega razvoja.

Poleg poudarjanja odgovornosti uporabnikov videa in multimedijev smo še posebej želeli predstaviti večplastnost in učinkovitost multimedijske govornice, v delavnici pa ponuditi nova znanja in veščine za vključevanje multimedijev v načrtovanje izobraževalnih, promocijskih, svetovalnih in drugih dogodkov. Omenjene teme so predstavili različni strokovnjaki, in sicer *izr. prof. dr. Karmen Erjavec* s Fakultete za družbene vede v Ljubljani, *doc. dr. Marko Radovan* s Filozofske fakultete v Ljubljani, režiserka in scenaristka na RTV Slovenija, *mag. Hanka Kastelicova*, in režiser *Jure Plešec*. Primere dobrih praks sta predstavila ilustrator *Ciril Horjak* in strokovnjakinja za stike z javnostmi *Mateja Zorko* s Šolskega centra Celje. Pester izbor prispevkov sta s svojimi predstavitvami dopolnila še sodelavca ACS, *Slavica Borka Kucler* in *Darijan Novak*, ki sta med drugim delavnico tudi vodila.

Ob tej priložnosti vas obveščamo, da v **začetku decembra** pripravljamo še eno usposabljanje na to temo. Takrat bomo prvič izpeljali daljšo in s potrebami udeležencev usklajeno izvedbo usposabljanja. Dvodnevno usposabljanje bo v prvem dnevu ponudilo teoretska in praktična izhodišča za izbiro in pripravo multimedijskih gradiv. V vmesnem času (v mesecu ali dveh) pred drugim srečanjem bodo udeleženci pripravili konkretne, v njihovo delo vpete predstavitve, ki jih bomo nato z nasveti strokovnjakov in kolegialno presojo še izboljšali. Podrobnejše informacije bodo objavljene na spletni strani ACS.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

PROJEKTI ESS

Omrežje svetovalcev za kakovost se širi

Oktobra smo izpeljali četrto in s tem tudi zadnjo delavnico v letu 2011 v sklopu aktivnosti *Usposabljanje novih svetovalcev za kakovost*. Za vlogo svetovalca za kakovost se je 13 udeležencev usposabljal od januarja 2011. Njihovo delo smo na skupnih srečanjih na ACS natančno načrtovali, sočasno s tem pa so opravljali še preostalo delo v zvezi z razvijanjem kakovosti v svojih organizacijah, in sicer v obsegu 32 ur na mesec.

In kaj so bili skupni dosežki novih svetovalcev za kakovost, ki so jih uresničili v letu 2011? Najprej je vsak svetovalac za kakovost pripravil **analizo sistema kakovosti** lastne izobraževalne organizacije, kar je bilo izhodišče za njihovo nadaljnje delo v organizaciji ter za **izpeljavo metode kolegialne presoje**, ki so jo spoznali tako z vidika kolegialnega presojevalca kot z vidika gostitelja kolegialne presoje. V obeh vlogah so se tudi sami preizkusili, ko smo izpeljali šest kolegialnih obiskov.

Sistem kakovosti, ki je v vsaki organizaciji trenutno v uporabi, so vsi svetovalci zapisali v obliki dokumenta **Listina kakovosti** (fotografija listine je na str. 5), ki predstavlja seznam in opis dogovorov, postopkov in dejavnosti, ki jih izobraževalna organizacija sistematično izpeljuje, da razvija svojo kakovost. Med pripravo listine kakovosti so se vsi svetovalci soglasno strinjali, da bi listino kakovosti oblikovali v skupni celostni podobi, saj jo želijo predstaviti javnosti kot skupno dejavnost omrežja svetovalcev za kakovost.

Vseskozi so se svetovalci za kakovost načrtno posvečali tudi **predstavitvi dejavnosti na področju kakovosti na spletnih straneh**. Vzpostavili oziroma nadgradili so spletno podstran o kakovosti, ki vsebuje

pregled internega sistema kakovosti in posameznih dejavnosti ter izdelkov, ki nastajajo v njihovih organizacijah.

Svetovalci za kakovost so se za doseg načrtovanih ciljev na delavnicah pa tudi v času med delavnicami zelo trudili, vendar pa se njihovo delo ni zaključilo z zadnjo delavnico in tudi ne z zaključkom projekta decembra 2011. Vlogo, ki so jo v svojih kolektivih pripravljene samostojno prevzeti, bodo med svojim delovanjem postopoma nadgrajevali.

Milena Zorić (milena.zoric@acs.si), ACS

Kako sem doživljala vlogo svetovalca za kakovost

Ko smo se na Ljudski univerzi Ajdovščina prijavili za projekt *Svetovalac za kakovost*, sem iz razpisne dokumentacije dobila le bežen vtis o tem, kaj naj bi tak svetovalac v organizaciji za izobraževanje odraslih počel, nisem se pa še zavedala pomena njegove vloge. Šele s prvimi srečanji na ACS, z odzivi v domači organizaciji in uresničevanjem zastavljenih akcij sem spoznala, da je svetovanje sicer njegova temeljna naloga, vendar gre za veliko več kot samo svetovanje drugim. Svetovalac za kakovost je tisti, ki daje zgled, pobude in spodbude drugim za dejavno načrtovanje in koordinacijo različnih dejavnosti za razvoj kakovosti v organizaciji. Tudi takrat, ko si rečemo »nimamo časa«, »ni sredstev« ... Zato je za delo svetovalca za kakovost pomembno zaupanje v njegovo strokovnost, podpora vodstva, pozitivni odzivi sodelavcev in okolja, dober pretok informacij v organizaciji in njegova osebna zavzetost.

Glavne akcije znotraj projekta so bile natančno določene in pri izvedbi so nas odlično vodile vodje projekta *Sonja Klemenčič*, *Tanja Možina* in *Milena Zorić*. Posebna izkušnja zame je bila izvedba kolegialnega obiska zunanjih presojevalk na Ljudski univerzi Ajdovščina in sodelovanje v presoji sistema kakovosti sorodne organizacije za izobraževanje odraslih. Zadovoljna sem bila z napotki, ki sem jih dobila na delavnicah, in so bili v pomoč vsem zaposlenim v organizaciji. Dobro je bilo, da sem pri svojem delu imela nekaj 'odprtega prostora', v katerega sem lahko umestila dodatne dejavnosti, za katere sem ugotovila, da bi jih bilo dobro izpeljati v naši organizaciji. Vesela sem, da na ACS razmišljajo o nadaljnjih srečanjih svetovalcev, ki bodo gotovo ponudila nove ideje in rezultate pri delu za kakovost.

Helena Furlan (helena.furlan@lu-ajdovscina.si), Ljudska univerza Ajdovščina

Svetovalac za kakovost v izobraževalni organizaciji B&B izobraževanje in usposabljanje d.o.o.

Svetovalac v izobraževalnih ustanovah je pomemben člen komisije za kakovost, saj načrtuje in koordinira dejavnosti za razvoj kakovosti v izobraževalni organizaciji. Pomaga pri izpeljavi postopkov presojanja in razvijanja kakovosti v izobraževalni organizaciji in svetuje udeležencem, strokovnim in administrativnim delavcem, učiteljem in delodajalcem. Njegova vloga je pomembna tudi pri organizaciji, spremljanju, svetovanju in izpeljavi postopkov za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti. Svetovalac je torej tesno povezan z vodstvom in vsemi zaposlenimi v izobraževalni organizaciji, z udeleženci, zunanjimi sodelavci in okoljem, v katerem deluje organizacija. Z vzpostavitvijo svetovalca za kakovost skupina za kakovost ne izgubi svoje vloge. Nasprotno, ta dobi strokovnega sodelavca z ustreznimi strokovnimi kompetencami, ki

svetuje vsem vključenim v procese presojanja in razvijanja kakovosti, da bi ti potekali učinkovito in prinašali rezultate, ki bi omogočali nenehen razvoj kakovosti.

Vloga svetovalca za kakovost se je v izobraževalni organizaciji B&B izobraževanje in usposabljanje d. o. o. uveljavila, saj jo podpirajo tako vodstvo kot zaposleni in učitelji. V naši izobraževalni organizaciji smo izvedli ponovno presojo sistema kakovosti, izpeljali smo kolegialno presojanje v podobni organizaciji, izmenjali informacije in se pri tem veliko naučili. Vzpostavljanje vloge svetovalca za kakovost je za nas pomemben izziv, saj se trudimo pri svojem delu zagotoviti kakovostno izobraževanje za udeležence, za zaposlene pa dobre delovne pogoje, zadovoljstvo in uspešnost pri delu.

Vzpostavljanje vloge svetovalca je bila velika spodbuda za razvijanje in presojanje kakovosti. Nedvomno ima pri tem najpomembnejšo vlogo Andragoški center Slovenije, ki je v sodelovanju s Sektorjem za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za šolstvo in šport in ob podpori sredstev iz Evropskega socialnega sklada predlagal in omogočil projekt uvajanja svetovalca. ACS je izobraževalne organizacije ustrezno obveščal, nudil strokovno pomoč in podporo. Med udeleženci seminarjev se je stkala pomembna vez. Svetovalci iz različnih izobraževalnih organizacij smo lahko izmenjevali informacije in izkušnje, se zgledovali drug po drugem, hkrati smo bili deležni tudi ustrezne strokovne pomoči pri vzpostavitvi svetovalca za kakovost.

Maja Zalokar (maja.zalokar@bb.si), B&B izobraževanje in usposabljanje d.o.o.

Konferenca Za odrasle ustvarjamo nove priložnosti

7. decembra 2011 bo v Grand Hotelu Union, na Miklošičevi 1 v Ljubljani potekala konferenca z naslovom *Za odrasle ustvarjamo nove priložnosti*. Dogodek je povezan z zaključkom projekta *Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega znanja od 2009 do 2011*. Projekt podpirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo za šolstvo in šport.

Konferenco bo odprl *mag. Andrej Sotošek*, udeležence pa bosta nagovorila *mag. Vinko Logaj* iz Ministrstva za šolstvo in šport in *Damjana Košir* iz Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

V **plenarnem delu** bo priznan strokovnjak s področja izobraževanja odraslih in neodvisni svetovalec, *Patrick Werquin*, predstavil svoje poglede in izkušnje s področja razvoja pismenosti in priznavanja neformalnega znanja.

Po odmoru za kosilo bo delo teklo v **treh delovnih skupinah**:

- v prvi delovni skupini bomo predstavili pomembnejše rezultate posamezne evalvacijske študije in ključne točke prenove evalviranih programov;
- v drugi delovni skupini bomo predstavili pomen vrednotenja in priznavanja neformalno in priložnostno pridobljenih znanj za različne ciljne skupine, v izobraževanju odraslih ter si ogledali možni model vrednotenja;

- v tretji delovni skupini bomo razpravljali o ukrepih, ki jih je treba še sprejeti, da bo postalo priznavanje pridobljenih znanj, izkušenj in kompetenc, pridobljenih po različnih poteh, pomemben del izobraževalnih politik.

Zaključni plenarni del bo namenjen predstavitvi dela v delovnih skupinah in oblikovanju zaključkov.

Vse, ki vas predstavljena tematika zanima, vljudno vabimo, da se brezplačne konference udeležite.

Več informacij o strokovnem dogodku dobite na spletnem naslovu <http://pro.acs.si/razvoj2011>, prijave na konferenco so možne do 2. decembra prek spletne povezave <http://pro.acs.si/razvoj2011/prijava/>.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

MEDNARODNO SODELOVANJE

Utrinki s študijskega obiska v Estoniji

O študijskem obisku v okviru projekta *Širimo semena učenja* smo pisali v [prejšnji številki e-Novičk](#), v nadaljevanju pa predstavljamo vtise udeležencev.

Na študijskem obisku smo imeli priložnost videti in slišati kar nekaj inovativnih prijemov za promocijo vseživljenjskega učenja. Učinkovita, predvsem pa neobičajna, se mi je zdela promocija vseživljenjskega učenja na redni tramvajski progi. Sodelavci Andrasa so tramvaj polepili z različnimi propagandnimi materiali, pisani baloni pa so ga naredili še privlačnejšega (na fotografiji). Potnikom so prijazne hostese delile propagandno gradivo in bombone. V prednjem delu tramvaja so se izmenjevale javne osebnosti in s pomočjo dobrega ozvočenja pripovedovale o sebi, svojem delu in izkušnjah, povezanih z učenjem. Na delu smo lahko tako opazovali znano režiserko in avantgardnega pesnika. Razumeli seveda nismo ničesar, saj je estonsčina daleč od vseh naših jezikovnih izkušenj. Opaziti pa je bilo, da veliko potnikov z zanimanjem lista po gradivu in posluša govornike. Tako mi kot naši gostitelji, smo si zaželeli, da bi bile njihove misli nekoč v prihodnosti spodbuda za učenje.

Alenka Grželj (alenka.grzelj@lu-koper.si), Ljudska univerza Koper

Moj svet se vrti med majhno temno pisarno in domom, polnim otrok, od katerih vedno kateri kašlja ali bruha. Potovanje v Estonijo je bila zato prava osvežitev. Baltska država je bila zame popolna neznanka, a ljudje s severa so se izkazali za odlične gostitelje. Spoznali smo, da je Estonija bolj slovenska od Slovenije: še manj jih je kot nas, imajo še bolj čuden jezik kot mi, pojejo še pogosteje kot mi in bili so del še bolj 'zafurane' konfederacije kot mi. Ker je njihova država gospodarsko precej bolj stabilna od naše domovine, se bojim, da Slovenija vodi le še pri samomorih.

Ali so semena znanja padla na plodna tla? So. Ker sem potoval v odlični družbi, smo združili prijetno s koristnim. Semena smo tudi zalivali z estonskim pivom, a nismo pretiravali. Že v slovenski ekipi smo izmenjali precej informacij. Zvedel sem, kako so organizirane ljudske univerze, ki so izjemno pomembne, pa so se povsem izmuznile mojemu radarju. Med tujimi udeleženci me je navdušila francoska gospa, ki se je morala po kapi znova naučiti brati in pisati, med našimi pa najbolj občudujem nagrajenko ACS, Ana Kruder. Ana kljub letom seva izjemno energijo in jasno mi je, da je v Slovenski Bistrici naredila pravo revolucijo vseživljenjskega učenja. Kako daleč so naši svetovi, pa sem spoznal, ko smo s turškimi predstavniki primerjali podatke o tipični plači – v Turčiji to pomeni 260 evrov. Turški predstavnik Abdul je vodja zavoda, ki vsako leto oceni stopnjo duševne prizadetosti 3.000 otrok. A Abdul ne zna angleško, zato je razumljivo, da zelo težko pride do novih informacij. V času, ko se zdi, da bo iz Evropske unije pravkar letela Grčija, se zdi Turčija še toliko bolj oddaljena. Globalnih izzivov ne bomo mogli reševati vsak na svojem bregu, zato nas čaka veliko dela.

Estonija je bila odlična izkušnja. Za svojo zbirko sem uspel dobiti cel kup estonskih stripov. Popotni kovček je bil poln in bil je čas, da gremo domov naprej sejat semena znanja!

Ciril Horjak (ciril.horjak@gmail.com), risar stripov in ilustrator, dobitnik priznanja ACS 2010

V času od 5. do 9. oktobra 2011 sem bila v Estoniji kot predstavnica učečih se odraslih v slovenski delegaciji. Seznanili smo se z estonskimi metodami vključevanja odraslih v izobraževanje.

Meni je bilo najbolj všeč, da ohranjajo stare običaje (na fotografiji) in arhitekturo starega zgodovinskega mestnega jedra. Spodbudno je, da se lahko mladi seznanjajo s preteklo kulturo in zgodovinskimi znamenitostmi. Velik poudarek je namenjen ohranjanju obrti, ki tudi pri nas že izumirajo: lončarstvu, keramičarstvu, tkanju, prekrojevanju, oblikovanju kovin in drugim. Podobno je tudi pri nas, saj v različne oblike učenja vpletamo dediščino in znanje starejših generacij. V študijskem krožku na Pragerskem smo tako lani obudili zimsko tradicijo pletenja nogavic, lotili pa smo se tudi vezenja in pletenja iz koruznega ličkanja. Prav te izdelke smo podarili našim gostiteljem, da jih bodo spominjali na prijetni teden, ki smo ga preživeli skupaj.

Presenečena pa sem bila, da vso to tradicijo ohranjajo in predstavljajo mladi ljudje, kar je zelo spodbudno. Nič nenavadnega ni, da vam v lokalni trgovini postreže mladenka, oblečena v tradicionalna oblačila.

Iz tega potovanja sem prinesla veliko novih spoznanj, ki jih bom kot mentorica prenesla na udeležence študijskega krožka in tudi drugim.

Ana Kruder (ana.kruder@triera.net), dobitnica priznanja ACS za leto 2010

Temeljni motiv 'sejalcev znanja' je spodbujanje dobrih praks vseživljenjskega učenja med odraslimi oziroma v medgeneracijskih partnerstvih, skupinah in drugod. Estonci imajo tu kaj pokazati, saj – podobno kot mi – že debelo desetletje podeljujejo priznanja tako učečim se odraslim kot tudi zglednim učiteljem in izobraževalnim ustanovam, pa tudi lokalnim skupnostim, ki se odlikujejo po razvitosti programov za odrasle.

Da bi zbrali promocijske izkušnje vseh sodelujočih držav v učenem partnerstvu Grundtvig, smo se 6. oktobra srečali na delavnici z naslovom *Involving outstanding learners in learning promotion*, posvečeni vključevanju dobitnikov priznanj v promocijo učenja. Spoznali smo, da se izjemni učeči se odrasli v Estoniji vključujejo v prireditve festivala učenja kot zagovorniki pravice do učenja v vseh življenjskih obdobjih in za najrazličnejše namene, pa tudi kot zgled in navdih učno nedejavnim odraslim. Vabijo jih na okrogle mize, delavnice, na 'tramvaj učenja', na novinarske konference, strokovna srečanja, v šole in druge izobraževalne ustanove, na javne prireditve. Za nagovor javnosti uporabljajo tudi koledar (na fotografiji), s katerega zre v nas in nas nagovarja vsak mesec nov obraz uspešnega odraslega učenca, študenta oziroma učeče se skupine.

Dva njihova dobitnika priznanj sta se udeležila delavnice, na kateri sta nastopila vsak s svojo izvirno samopredstavitvijo, dva dobitnika priznanj ACS pa smo imeli tudi mi v svoji ekipi, to sta bila gospa *Ana Kruder* in mojster stripa *Ciril Horjak*, ki sta pomembno obogatila celotno izobraževalno druženje.

Z letošnjimi estonskimi dobitniki priznanj smo se neposredno srečali še dvakrat, vsakokrat na slovesnosti festivala učenja. Najprej smo se udeležili regionalne prireditve v Rapli, kjer so dobitnike priznanj predstavili tudi s kratkim videom, v soboto pa smo sodelovali na slovesnosti v glavnem mestu Talin, kjer so podelili priznanja izjemnim učečim se odraslim iz osrednje regije Harju. Prireditev je bila v srednjeveški dvorani mestne hiše v Talinu, v kulturnem programu pa je z vrhunskimi priredbami ljudskih pesmi nastopil otroški zbor estonske nacionalne televizije. Tako smo poleg sadov učenja okusili tudi nekaj zvočnosti estonske pokrajine in estonskega duha.

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

Kot po navadi hitim s pisanjem člankov. Vedno pozen. Z mnogo vtisi in tehtanjem najpomembnejših. Tokrat sem še sproti bral, kaj so sopotniki izpostavili kot najpomembnejše, najlepše, najbolj zanimivo s skupne poti v Estoniji. Drug za drugim so 'kradli' trenutke, ki so prevzeli tudi mene, jim dali obliko in zasedli intelektualne pravice do doživljajev.

Brez razmišljanja je poglobljanje vezi z ljudmi in spoznavanje novih največ, kar lahko človek pridobi na poti. Moja naj izkušnja iz Estonije je otroški pevski zbor estonske radio-televizije. Sobotno popoldne, utrujen od treh dni poti, sem želel izkoristiti prosti čas med kosilom in podelitvijo nagrad za prispevke k vseživljenjskem učenju za dremež. Cirila, s katerim sva vse dni delila sobo, je obiskala Kristel in mu prinesla kup estonskih stripov, in že sta se dogovorila tudi za sprehod po Talinu. Pridružil sem se ekipi, v kateri je bil tudi Ibrahim, in krenili smo na vrh Talina, od koder naj bi bil najboljši razgled po mestu. Črni oblaki so napovedovali praznjenje, a je zle slutnje odgnala 'lokalka' Kristel. Zaupal sem, a že čez petnajst minut smo bili mokri, potoki deževnice so se zlivali po tlakovanih poteh starega mestnega jedra. Moker in premražen, predvsem pa siten kot redkokdaj, sem prišel v mestno hišo, kjer so podeljevali nagrade. Vajen podobnih podelitev in omejen z neznanjem estonščine nisem pričakoval prav veliko. Nato pa so prišli – okoli dvajset

deklet in fantov tja do petnajstega leta je točko začelo že pred prihodom na oder. Oponašali so veter, kontrolirano kričali ... – vse dlake na telesu so se postavile pokonci. Ob spuščanju nenavadnih zvokov so zasedli položaj za nastop, odpeli dve pesmi, nato pa zopet začeli s 'petjem' medmetov. Energična dirigentka je kot lutkarka z nevidnimi nitmi izvabljal glasove iz 'marionet'. Otroci so peli in plesali. Jaz pa moker, premražen in srečen. Ja, Estonija poje.

Mimogrede, boj za vrh sta s pevci izgubila celo srednjeveška večerja v Olde Hansa in obisk tržnice v Rapli.

Darijan Novak (darijan.novak@acs.si), ACS

Jesen je čas, ko ljudje sejemo semena – včasih za kruh, danes pa v okviru projekta in študijskega obiska v Estoniji, semena učenja. Če na skupno preživete dni pogledam z današnjimi očmi, so se mi v spomin zapisale slike in vtisi, ki jih želim predstaviti:

- **Dostopnost do formalnega izobraževanja:** Ogledali smo si t.i. šole za odrasle in se seznanili z njihovim delovanjem. Tako kot so nam povedali, ima vsak odrasli možnost, da brezplačno konča srednjo šolo – ob vsej logistični podpori in največjem možnem prilagajanju izvedbe potrebam udeležencev. Seveda si udeleženci lahko izposodijo vso potrebno literaturo (v estonskem, ruskem, nemškem in angleškem jeziku) in pripomočke. Običajno je, da imajo šole ustrezno knjižnico in tudi svetovalno podporo.
- **Knjižnice:** Že samo dejstvo, da so knjižnice posejane po Estoniji po modelu, da je na 500 prebivalcev organizirana knjižnica, govori o tem, da imajo knjižnice danes položaj centra ali točke vseživljenjskega učenja. Če pa pomislimo na kratke dneve in dolge jesenske in zimske noči na severu Evrope, je vloga knjižnic še toliko pomembnejša – so ponudnik znanja, točka srečavanja, druženja in sobivanja.
- **Ruski jezik:** V gimnaziji sem imel to smolo, da sem se kot vozač namesto angleščine moral učiti ruščino. Takratna profesorica, major ruske vojske, ki si je po osvoboditvi spletla gnezdo v Prekmurju, mi je znala približati veličino, mehko in lepoto jezika, ki danes, po vseh političnih, predvsem pa gospodarskih spremembah, spet pridobiva položaj svetovnega jezika. Skoraj tretjina Estoncev je ruskega porekla in do leta 1990 so se ruščine učili vsi, zato je ta jezik še kako živ med ljudmi. Pustimo ob strani, da je zaradi politike ruski jezik na nek način v javni nemilosti. Meni je lep in izkoristil sem vsako priložnost, da sem ga poslušal in govoril – na ulici, v lokalih in knjižnicah.
- **Petje:** Estonci so znani po tem, da radi in veliko pojejo, imajo odlične zборе in tudi v času osamosvajanja so s petjem zadržali ruske vojaki, ki so želeli zasesti TV oddajnik. Na njihovem letnem srečanju zborov se menda zbere do 30 tisoč pevcev. In tu sem videl velike podobnosti s Slovenci, ki smo menda po številu zborov zelo visoko v Evropi in imamo vsakoletno srečanje zborov v Šentvidu pri Stični. Petje je najbrž tudi velik in pomemben del vseživljenjskega učenja in seveda kvalitete življenja. Tudi vsi udeleženci izmenjave smo peli in naša skupina je bila v tem (seveda) v ospredju. Nekaj časa je trajalo, da smo našli skupne, neameriške pesmi, potem pa je bilo prav lušno, kaj lušno, super je bilo!

- **Sozvočje z naravo – skrb za jezera:** Estonija je, podobno kot Finska, dežela jezer. Imel sem priložnost opazovati, kako pred zimo s posebnimi amfibijskim traktorjem očistijo listje in prezračijo vodo ter uredijo obrežje. Skratka cenijo to, kar imajo. Obnavljajo in vzdržujejo. Z vsem, kar je staro, ravnajo kot z dragocenostjo. Če se le da, obnovijo in ponovno uporabijo.

Alojz Sraka (alozj.sraka@lums.si), Ljudska univerza Murska Sobota

Preživeli smo res lep in poučen študijski izlet, ki mi bo za vedno ostal v spominu, tako zaradi prelepe, novoodkrite dežele na severu, dinamičnega mesta ob Baltiku kot tudi zaradi zanimivih in toplih ljudi.

Ker sem bila prvič na takem obisku, sem še posebej uživala v spoznavanju novih ljudi, njihovega kulturnega okolja, navad in običajev. V veselje mi je bilo srečevanje z ljudmi, ki izhajajo iz drugačnih družbenih sistemov in imajo nekoliko drugačne poglede in izkušnje v svetu izobraževanja odraslih. Prav tako sem se veliko naučila tudi od preostalih članov 'slovenske odprave', saj sem bila v ekipi najmlajša, prav vsi člani pa so z veseljem z mano delili svoje bogate izkušnje.

Še posebej pa si bom naše druženje zapomnila zaradi dobre energije naše ekipe, ki je bila po eni strani tako zelo razgibana, po drugi pa vseeno na nek način povezana in uglašena na skupni imenovalc.

Hvala Andragoškemu centru Slovenije za povabilo ter hvala vsem ostalim udeležencem srečanja (na fotografiji) za nepozabno raziskovanje estonske kulture, kulinarike in zgodovine ter ne nazadnje za prijetno druženje in čudovite utrinke s festivala vseživljenjskega učenja.

Zala Zlatoper (zala.zlatoper@smeri.si), Smeri d.o.o., Ravne na Koroškem

32. sestanek Stalne skupine za kazalnike in ciljne vrednosti pri Evropski komisiji

Člani SGIB smo se sestali 10. in 11. oktobra 2011 v Bruslju. Srečanje je bilo namenjeno predstavitvi novosti pri delu enote A.4, ki jo zdaj vodi Portugalka, *Margarida Gameiro*. Prestrukturiranje njihovih dejavnosti bo vplivalo tudi na delo naše skupine, saj naj bi s skupnimi močmi vzpostavili močan in odziven center informacij in znanja o izobraževanju in usposabljanju. V ta namen je treba izboljšati načine pridobivanja podatkov, posebno pozornost pa nameniti podatkom o nacionalnih izobraževalnih sistemih. Dejavnosti so vezane na postopek uresničevanja strategije *Evropa 2020* (gre za t.i. *Evropski semester*) in njej podrejene strategije *Izobraževanje in usposabljanje 2020 (E&T 2020)*.

Predstavniki Evropske komisije so nam predstavili osnutek *Skupnega vmesnega poročila 2011*, nastalega na osnovi nacionalnih poročil držav članic. Izšlo bo februarja naslednje leto in v njem je kar nekaj spoznanj, pomembnih za področje izobraževanja odraslih. Seznanili smo se s skupnim okvirom za vrednotenje, prvenstveno vezanim na področje zaposlovanja. Vsebuje tudi izobraževalne kazalnike, tako da je potrebno poskrbeti za uskladitev prizadevanj obeh direktorátov na ravni Evropske komisije pa tudi na nacionalni ravni.

Razpravljali smo o prihodnosti *Poročila o napredku pri uresničevanju skupnih evropskih ciljev v izobraževanju in usposabljanju*. Še na zadnjem sestanku, junija letos, je Komisija napovedala, da ga bo izdajala le na dve leti in da bodo vrzeli, ki bodo nastale v vmesnem času, zapolnili s publikacijo Eurydice *Key data on education*. Zdaj načrtujejo letno pripravo t.i. *Monitorja izobraževanja in usposabljanja*, ki bo krajši in bolj pregleden, veliko prostora pa bo namenjenega predstavitvam dosežkov držav članic. Novosti smo člani sprejeli z odobravanjem, zavedamo pa se tudi naše večje vloge pri pripravi tega dokumenta, ki bo prvič izšel pozno jeseni 2012.

Na sestanku smo se seznanili tudi s tekočimi nalogami in rezultati ključnih mednarodnih organizacij (CRELL, Eurostat, Eurydice, Cedefop, OECD) ter z napredkom pri razvoju novih kazalnikov za merjenje jezikovnih zmožnosti (raziskava ESLC), učenja učenja ter ustvarjalnosti, zmožnosti odraslih (raziskava PIAAC), računalniških in informacijskih zmožnosti (raziskava ICILS), strokovnega razvoja učiteljev (raziskava TALIS 2), mobilnosti in zaposljivosti.

Podrobnejše poročilo je na voljo pri avtorici članka.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.panger@acs.si), ACS

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Vseživljenjsko usmerjanje po vsej Evropi: pregled politike dosežkov in prihodnjih možnosti

Cedefop je izdal poročilo, ki prikazuje pregled napredka v Evropi od leta 2007 do 2010 na področju usklajevanja smernic politike, mehanizmov za zagotavljanje kakovosti ter dostopa do storitev in večšin vodenja kariere.

Pregled kaže, da politika Evropske unije in spreminjajoče se gospodarske razmere spodbujajo tesnejše sodelovanje med oblikovalci politik, strokovnjaki in raziskovalci. Skupaj iščejo sredstva, ugotavljajo potrebe in vključujejo interesne skupine, določajo in izpolnjujejo skupne cilje ter skrbijo, da so enakomerno zastopani različni interesi. Tako partnerstvo pomaga vsem, ki sodelujejo (izobraževalnemu sektorju in sektorju za zaposlovanje, različnim ravnam politike ter praktikom), pri učinkovitejšem delu.

Trenutni izziv, s katerim se soočajo odgovorni, je v tem, da se dogovorijo o potrebnih dejavnostih za oblikovanje resničnega vseživljenjskega sistema usmerjanja v vseh sektorjih, življenjskih položajih in državah. Takšne storitve ne bodo podprle le vseživljenjskega učenja, ampak tudi socialno vključenost in aktivno državljanstvo za vse.

Celotno poročilo je v angleščini objavljeno na [spletnih straneh Cedefopa](#).

Vir: Spletna stran Cedefopa, [11. avgust 2011](#)

Priredila: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Nova publikacija Statističnega urada RS

Statistični urad RS (SURS) je izdal publikacijo *Slovenija v številkah 2011*. Žepna publikacija izhaja vsako leto že od leta 1980 dalje, od leta 1992 dvojezično – v slovenskem in angleškem jeziku.

V publikaciji so zbrani bistveni podatki o naši državi, podatki o socialnem in ekonomskem položaju prebivalcev in okolju. Predstavljeni so osnovni geografski podatki o Sloveniji, podatki o okolju in podnebnju, prebivalstvu, izobraževanju, socialnem varstvu, kulturi, raziskavah in razvoju ter prikaz pomembnejših podatkov iz gospodarstva. Nekateri izbrani podatki so prikazani tudi po statističnih regijah Slovenije in v primerjavi s posameznimi državami članicami EU-27.

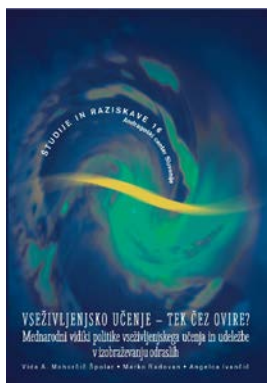
Publikacija je na voljo tudi v [elektronski različici](#).

Vir: Spletna stran SURS, [30. september 2011](#)

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Vseživljenjsko učenje – tek čez ovire?

Izšel je 16. zvezek zbirke Študije in raziskave z naslovom *Vseživljenjsko učenje – tek čez ovire?* Avtorji raziskave, *dr. Vida A. Mohorčič Špolar, dr. Marko Radovan in dr. Angela Ivančič*, v knjigi predstavljajo del rezultatov raziskovalnega dela, izvedenega v okviru projekta *Prispevek izobraževalnega sistema na poti v evropsko družbo vseživljenjskega učenja (Towards a Lifelong Learning Society: The Contribution of the Education System – LLL2010)*. Publikacija se osredotoča na to, kako se je razvijal in kako je bil razumljen koncept vseživljenjskega učenja v Evropski komisiji, kako je vplival na države članice skupnosti ter tudi na tiste, ki to še niso, ter kako ga različne države in regije, sodelujoče v konzorciju, razumejo. S tega vidika predstavlja primerjalni vidik političnih rešitev in strategij, ki so jih sprejele države konzorcija LLL2010, da bi se odzvale na izzive globalne ekonomije in, v primeru držav post-socialističnega bloka, našle svoje mesto v globalni delitvi dela in dobička.

Objavljamo tudi [daljšo predstavitev knjige](#).

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Izšla je nova publikacija v zbirki Zgledi vlečejo

Izšla je didaktično-promocijska publikacija *V tretjem gre rado – učenje in ustvarjalnost v tretjem življenjskem obdobju*, ki je v zadnjih dveh letih nastajala na Andragoškem centru in je sad koprodukcije z RTV Slovenija. Uglašena je s sporočili Evropskega leta prostovoljstva 2011 ter Evropskega leta dejavnega staranja in medgeneracijske solidarnosti 2012.

Z videom in tiskano vložno knjižico so predstavljeni štirje temeljni vidiki dejavnega staranja: *Kariera po petdesetem*, *Medgeneracijsko sodelovanje*, *Učenje – pot aktivnega staranja* ter *Prostovoljstvo kot tretja kariera*. Vsako poglavje dopolnjuje videoportret z zgledom dobre prakse dejavnega staranja.

Strokovni del videa so sooblikovali: *dr. Nevenka Bogataj (ACS)*, *prof. dr. Vlado Dimovski (Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani)*, *prof. dr. Dušana Findeisen (Slovenska Univerza za tretje življenjsko obdobje)*, *dr. Vojko Kavčič*, doma iz Komna, ki kot raziskovalec nevropsiholoških vidikov staranja deluje v ZDA, *Irena Koželj Levičnik (Evropska federacija starejših – EURAG)*, *Iris Lojvec (Zavod RS za zaposlovanje)*, *dr. Jože Ramovš (Inštitut Antona Trstenjaka)* in *Metka Zupanek (Društvo Lipa, Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale)*.

Komplet je namenjen javnim in zasebnim – še posebej izobraževalnim – ustanovam, društvom in drugim izvajalcem programov za medgeneracijsko sodelovanje in dejavno starost, učiteljem v programih državljanske vzgoje, vzgojiteljem, mentorjem in svetovalcem v programih za starejše, družinskim terapevtom, pa tudi drugim posameznikom, ki si prizadevajo za premagovanje prepadov med generacijami in enakovredno vključevanje starejših v tokove družbenega življenja.

Publikacija še čaka na končno potrditev koproducenta, RTV Slovenija, ki jo bo tudi premierno predvajal, zato je še nismo mogli ponuditi najširši javnosti. Predstavljena pa je bila ekipi ustvarjalcev ter predstavnikom producenta in koproducenta. Skupni ogled videa je bil 19. oktobra 2011 na ACS. Poglavje o učenju kot poti dejavnega staranja je bilo predstavljeno 25. oktobra 2011 na srečanju vodij 'tretjih univerz' v prostorih Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje.

Posebna predstavitev strokovnega uvoda, združena s pogovorom o vidikih dejavnega staranja, je bila 4. novembra v Komnu, v Knjižnici Srečka Kosovela. Zbrani so poudarili, da bi morali več govoriti o tej temi in nenehno promovirati dosegljive in učinkovite oblike dejavnega staranja in medgeneracijskega sodelovanja.

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

IZ DRUGIH VIROV

Konstitutivna seja Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih

13. oktobra 2011 je potekala 65. seja Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih. Na dnevni red je bilo uvrščeno konstituiranje Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih in imenovanje njegove delovne komisije.

Izvoljeni člani so: *dr. Sonja Kump*, predsednica, *mag. Alenka Urbančič*, *Janez Dekleva*, *mag. Janja Meglič*, *Marijela Lebinger*, *Janko Simčič*, *mag. Jasna Kržin Stepišnik*, *Jasna Dominko Baloh*, *Ema Perme*, *mag. Brigita Kruder*, *Irena Kuntarič Hribar*, *Mirjana Šibanc*, *Bojana Sever* in *Marjeta Gašperšič*.

Vir: [NoviSIO – 10/2011](#)

Povzela Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Mednarodna konferenca o formalnem in neformalnem izobraževanju Romov

V Centru Evropa v Ljubljani je bila 21. oktobra 2011 mednarodna konferenca z naslovom *Formalno in neformalno izobraževanje Romov: različni modeli in izkušnje*. Organiziral jo je Inštitut za narodnostna vprašanja, in sicer v okviru projekta *Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti*, ki ga Evropska unija podpira s pomočjo sredstev Evropskega socialnega sklada.

Namen konference ([program](#)) je bil predstaviti dosedanje rezultate projekta in omogočiti izmenjavo izkušenj družbenega vključevanja Romov s strokovnjaki iz Slovenije in drugih držav (Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Italija, Makedonija, Romunija, Srbija, Švedska). Predstavili so analizo sedanjih razmer v različnih državah, prevladujoče modele vključevanja Romov in možne alternativne rešitve.

Vir: Novice MŠŠ, [21. oktober 2011](#)

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Nacionalna konferenca bralne pismenosti

25. in 26. oktobra 2011 je bila v Kongresnem centru na Brdu pri Kranju nacionalna konferenca z naslovom *Bralna pismenosti v Sloveniji in Evropi*.

Namenjena je bila učiteljem in drugim strokovnim delavcem šol, vrtcev in vzgojnoizobraževalnih zavodov, izobraževalcem učiteljev ter pedagoškim svetovalcem v vzgoji in izobraževanju.

Namen dvodnevne konference z mednarodno udeležbo je bil identificirati trenutno stanje in trende na področju bralne pismenosti v Sloveniji in Evropi ter seznaniti udeležence z dejavniki, ki na ta trend delujejo. Prisotnim so predstavili primere različnih dejavnosti, ki lahko vplivajo na dvig bralne pismenosti, opredelili temeljne sestavine nacionalne strategije za izboljševanje in spremljanje ravni pismenosti, razmišljali pa so tudi o konkretnih ukrepih na ravni države, regij, šol in predmetnih področjih.

Program je tekel v obliki plenarnih predavanj, predstavitev v tematskih skupinah in delavnicah. Povezoval je praktike in raziskovalce, ki delujejo na področju razvoja jezika in bralne pismenosti. Med plenarnimi predavatelji lahko izpostavim *dr. Astrid Roe* iz Univerze v Oslu, ki je predstavila norveški recept za dvig bralne pismenosti.

Več informacij najdete na [spletni strani Zavoda RS za šolstvo](#), kjer so objavljeni tudi video posnetki vseh predavanj.

Manuel Kuran (manuel.kuran@acs.si), ACS

Deseta številka NoviSIO

Izšla je [deseta številka NoviSIO-102011](#), ki jo pripravljajo v Sektorju za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za šolstvo in šport.

Izšla je sedma številka glasila ADEES

Andragoško društvo Slovenije je objavilo [oktobrsko številko e-glasila](#), v kateri objavljajo novice o dogajanju v izobraževanju odraslih; pišejo o pobudi za izboljšanje izobraževanja odraslih v visokem šolstvu; povzemajo poudarke s posveta o dejavnem staranju in prostovoljstvu v luči vseživljenjskosti učenja in s seminarja o dobrih praksah v šolskem sistemu in izkušnjah z nivojskim poukom; bralce seznanjajo s konstitutivno sejo Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih; opozarjajo na tretji natis knjige *Andragoško svetovalno delo*; vabijo na dogodke, ki jih pripravljajo različne organizacije, še posebej na fokusno skupino o učenju in izobraževanju odraslih v občini za kakovost življenja in razvoj občine, ki jo vodijo v ADS.

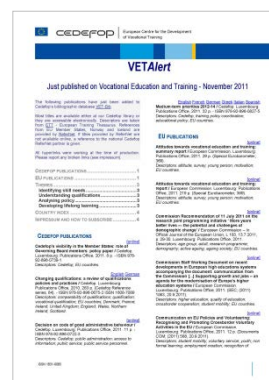
Vir: [spletna stran ADS](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Novembrska številka VETAlert

[Novembrska številka VETAlert](#), mesečnega izbora publikacij, objavljenega v Cedefopovi bibliografski bazi, prinaša dostop do spletnih publikacij o poklicnem izobraževanju in usposabljanju. Tokrat so omenjene štiri Cedefopove publikacije in devetnajst publikacij, ki so jih izdali Evropska komisija, Evropski parlament in nekateri uradi na evropski ravni. V najnovejši številki je mogoče dostopati do nacionalnih študij o štirih izbranih temah, in sicer:

- prepoznavanju potreb po spretnostih,
- razumevanju kvalifikacij,
- analizi politik,
- razvoju vseživljenjskega učenja.

Vir: Cedefop – Documentation and Information Services

Povzela: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Brezplačne pomoči in podpore za prebivalce Pomurske regije

Oktober lani je v Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti potekalo strokovno srečanje z naslovom *Brezplačne pomoči in podpore za prebivalce Pomurske regije*. Ob tej priložnosti so Tanja Vilič Klenovšek (ACS), Jože Turkl (Zveza svobodnih sindikatov Slovenije) in Alojz Sraka (Svetovalno središče Murska Sobota) predstavili idejo, da bi na enem mestu zbrali in predstavili organizacije, ki v Pomurju ponujajo brezplačno pomoč. S tem bi prebivalcem regije pomagali pri reševanju vsakdanjih stisk.

V Svetovalnem središču Murska Sobota smo se po tej pobudi povezali z Informacijsko točko Evropske komisije Europe Direct Murska Sobota. Z vodjo točke, Dejanom Bogdanom, smo se dogovorili, da v skupnem projektu vzpostavimo posebno spletno stran, kjer bi zbrali vse tovrstne, za prebivalce regije še kako pomembne informacije. Dobrih šest mesecev po uvodnem srečanju (8. julija 2011) smo javnosti predstavili spletno stran brezplačnih pomoči in podpore: <http://www.po-pomoc.si/>.

Jeseni smo v projektu Center vseživljenjskega učenja Pomurje pripravili brošuro *Brezplačne pomoči in podpore*, ki predstavlja informacijsko podporo svetovanju odraslim. Za informativno in svetovalno delo sta spletna stran in brošura dobrodošli pripomoček, saj so na enem mestu zbrani različni ponudniki in informacije o njihovih storitvah in kontaktih. Za vse predstavljene pa je pomembno, da se medsebojno povežemo, se poznamo in tako našim strankam nudimo celovite informacije.

Veseli nas, da se nam po javni predstavitvi projekta pridružujejo novi ponudniki pomoči in podpor.

Dejan Dravec (dejan.dravec@lums.si), Svetovalno središče Murska Sobota

Dnevi slovenskih svetovalnih središč v Velenju

Vsako leto se s posebnim veseljem pripravljamo na Dneve slovenskih svetovalnih središč, saj je to dogodek, ki zaznamuje vso Slovenijo in vsa svetovalna središča za izobraževanje odraslih (o dogajanju po Sloveniji smo pisali že v [oktobrskih e-Novičkah](#)).

Tretji teden v septembru namenimo tri dni različnim dogodkom in dejavnostim – takšnim, nekoliko drugačnim, ki pritegnejo ljudi in jim dajo nova spoznanja ter izkušnje. Objavimo jih na spletni strani Ljudske univerze Velenje (LUV), po radiu, na Facebooku, v e-časopisu. S tem želimo omogočiti udeležbo prireditelj čim več ljudem.

Tudi letos smo izvedli delavnico, kjer udeleženci ugotavljajo, kakšen učni tip so in kako naj se učijo; predstavili smo se s stojnico znanja in svetovalnim kotičkom na prostem, pred LUV in pa na Titovem trgu, ob občinskem prazniku (na fotografiji). Tako pridemo v stik tudi s tistimi, ki nas morda ne bi obiskali v naših prostorih.

Veliko zanimanja sta vzbudili dve delavnici *Gong kopel – terapija sproščanja in prenove telesa z gongi* in *Numerologija ali kako števila krojijo naša življenja*. Obeh delavnic se je udeležilo več kot dvajset udeležencev. Občutki, razmišljanja, novi pogledi in osebne izkušnje so bili izjemni. Prav zato s posebnim zadovoljstvom pripravljamo takšne delavnice.

Vse delavnice, predavanja in predstavitve so bile za udeležence brezplačne. Za to gre zahvala Ministrstvu za šolstvo in šport in Evropskemu socialnemu skladu, ki dejavnosti denarno omogočata v projektu Centri vseživljenjskega učenja. Tudi v prihodnje bomo osveščali, motivirali, osebnostno krepili udeležence in z novimi izkušnjami in spoznanji bogatili nas vse, ki dogajanje sooblikujemo.

Biserka Plahuta (biserka.plahuta@lu-velenje.si), Svetovalno središče Velenje

Prenovljena spletna stran Zveze ljudskih univerz Slovenije

Na Zvezi ljudskih univerz Slovenije smo izvedli celostno grafično in vsebinsko spremembo spletne strani. Zaradi želje po večji prepoznavnosti smo spremenili spletno domeno zveze, prav tako pa elektronske naslove zaposlenih na Zvezi. Nova spletna domena je <http://www.zlus.si>, elektronski naslov pa zlus@zlus.si.

Zveza ljudskih univerz Slovenije združuje 28 ljudskih univerz, ki so ene izmed najpomembnejših organizacij za izobraževanje odraslih. Njena ključna vloga je zastopanje interesov članic na državni ravni, prav tako pa obveščanje različnih javnosti o dogodkih in pričakovanih zveze. V bodoče bomo za te namene in za promocijo vseživljenjskega učenja s poudarkom na izobraževanju odraslih v večjem obsegu kot do sedaj uporabljali svetovni splet, zato smo se odločili za prenavo spletne strani. Ključno vodilo pri prenavi je bila preglednost in hitra dostopnost informacij. Prosimo vas, da si spletno stran ogledate in nam pošljete morebitne predloge za njeno izboljšavo. Predloge bomo upoštevali v skladu s tehničnimi zmožnostmi.

mag. Igor Kotnik (igor.kotnik@zlus.si), ZLUS

NE PREZRITE

Sofinanciranje šolnin – izobraževanje odraslih 2007–2013

Namen javnega povabila je večja dostopnost izobraževanja, povečanje splošne izobraženosti odraslih do zaključene srednješolske izobrazbe ter zaposlitvenih možnosti posameznikov. Program je namenjen odraslim, ki so v šolskih letih od 2007/2008 do 2012/2013 zaključili celoten program ali le del srednješolskega izobraževanja odraslih (nižjega in srednjega poklicnega, srednjega strokovnega, poklicno tehničnega in gimnazijskega izobraževanja). Vlagatelji, v dopolnjeni starosti 25 do 64 let, lahko pridobijo povrnitev do 90 % upravičenih stroškov šolnin za uspešno opravljene obveznosti. Skupna okvirna višina sredstev, ki so na voljo za ta program, je 7.360.610 EUR. Od tega je za šolnine namenjenih 6.923.610 EUR.

Vlagatelji lahko vloge oddajajo od dneva objave povabila do porabe razpoložljivih sredstev oziroma do 15. julija 2013.

Več o razpisu in prijavi je objavljeno na spletni strani [Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendij](#).

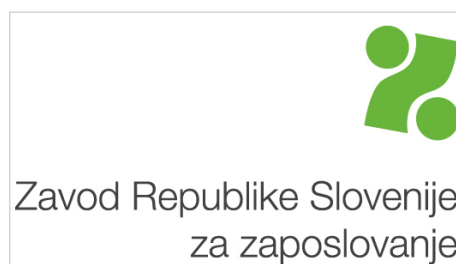
Vir: [Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendij](#)

Povzela Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Objavljen drugi poziv za vpis v register izvajalcev programov izobraževanja in usposabljanja

Zavod RS za zaposlovanje je na svoji spletni strani objavil drugi javni poziv za vpis v register zunanjih izvajalcev. Poziv vsebuje nov sklop programov priprave na samozaposlitev, za katere lahko izvajalci odslej oddajo predloge za vpis v register, kar pomeni, da lahko izvajalci na podlagi drugega javnega poziva oddajo predloge za vpis v register:

- za programe institucionalnega usposabljanja in priprav na preverjanje in potrjevanje NPK na območjih, na katerih se kažejo potrebe po teh programih, pa zanje doslej niso pridobili izvajalcev ter
- za programe priprave na samozaposlitev, ki se bodo začeli izvajati v letu 2012.

Podrobnejše informacije najdete na spletni strani: <http://www.ess.gov.si/obvestila/obvestilo?aid=352>.

Vir: Spletna stran Zavod RS za zaposlovanje

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

POSVETI, KONFERENCE

Povabilo na mednarodno konferenco o delovni aktivnosti starejših zaposlenih v Evropi

23. novembra 2011 bo v M hotelu brezplačna mednarodna konferenca z naslovom Delovna aktivnost starejših zaposlenih v Evropi. Na konferenci bodo predavali predvsem tuji strokovnjaki. Predstavili bodo aktualne prakse in strateške dokumente na omenjeno temo. Več o konferenci si lahko preberete v [vabilu](#) ter [programu](#). Prijava na konferenco je obvezna ([obrazec](#)).

Vir: e-sporočilo ekipe Kadis

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Vabilo na kongres prostovoljstva

Ob zaključku Evropskega leta prostovoljstva vabi Slovenska filantropija na 8. kongres prostovoljstva z naslovom *S prostovoljstvom spreminjamo svet : izzivi sodobne družbe in prostovoljstva*, ki bo **5. in 6. decembra 2011** v Dvorani Union v Mariboru. Slavnostni pokrovitelj kongresa bo dr. Danilo Türk, predsednik Republike Slovenije.

Namen kongresa, ki ga Slovenska filantropija tradicionalno organizira vsako drugo leto, je oblikovati smernice razvoja prostovoljstva v prihodnosti in ponuditi prostor za izmenjavo raznovrstnih bogatih izkušenj.

5. decembra, na večer Mednarodnega dneva prostovoljstva, bo potekala tudi prva svečana podelitev Državne nagrade in priznanj na področju prostovoljstva, ob zaključku kongresa pa bo Zaključna prireditev evropskega leta prostovoljstva.

Informacije o kongresu in preliminarni program so objavljeni na spletni strani dogodka:

<http://www.prostovoljstvo.org/aktivnosti/kongres-prostovoljstva>.

Vir: [spletna stran Slovenske filantropije](#)

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Povabilo na Pedagoško-andragoške dneve 2012

Oddelek za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani tudi v letošnjem študijskem letu za svoje diplomante organizira *Pedagoško-andragoške dneve – PAD 2012*, ki bodo **26. in 27. januarja 2012** na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Letos v ospredje postavljajo problematiko *preverjanja in ocenjevanja znanja ter vrednotenja dosežkov v vzgoji in izobraževanju*. Gre za eno najzahtevnejših nalog v izobraževalnem sistemu, ki vpliva tako na vse udeležence izobraževanja kot tudi na učitelje, izobraževalne ustanove in družbo. Izhodiščno vprašanje je, kako notranje in zunanje ocenjevanje znanja ter vrednotenje dosežkov vplivajo na kakovost poučevanja, učenja in znanja.

Med drugim se bomo spraševali:

- Kako na procese vrednotenja dosežkov vpliva kompetenčna naravnost kurikularnega načrtovanja?
- Kaj nam sporočajo mednarodne raziskave, ki preverjajo pismenost oz. kompetentnost mladih in odraslih (npr. PISA, PIRLS, PIAAC)?
- S katerimi specifičnimi sistemskimi in konceptualnimi problemi se soočajo učitelji, ki poučujejo na različnih stopnjah in področjih vzgoje in izobraževanja?
- Kako daleč smo z rešitvami, ki bi omogočile optimalno vrednotenje in priznavanje neformalno in priložnostno pridobljenega znanja?
- Kako na opisane dileme odgovarja nova Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju?

Tudi letos so dobrodošli prispevki iz prakse.

Povabilo, dodatne informacije in prijavitni obrazec za PAD 2012 najdete na spletni strani:

http://www.pedagogika-andragogika.com/12.asp?L1_ID=3&L2_ID=43&LANG=slo.

doc. dr. Klara Skubic Ermenc (klara.ermenc@gmail.com), Oddelek za pedagogiko in andragogiko
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Konference in seminarji omrežij ESREA v letu 2012

Omrežja *Evropskega združenja za raziskovanje izobraževanja odraslih (European Society for Research on the Education of Adults – ESREA)* napovedujejo svoje konference in seminarje v letu 2012:

- prvi se bodo sestali člani *Omrežja za preučevanje politike izobraževanja odraslih (ESREA research network on policy studies in adult education)*, in sicer od **10. do 12. februarja** v Nottinghamu;
- raziskovalci iz *Omrežja za raziskovanje življenjskih poti in biografij (ESREA research network on life history and biographical research)* se bodo srečali med **1. in 4. marcem** v Odenseju na Danskem;
- v Gradcu v Avstriji bo od **19. do 20. aprila** srečanje članov *Omrežja za preučevanje narodnosti, rasizma in ksenofobije (ESREA research network on ethnicity, racism and xenophobia)*;
- konferenca *Omrežja za raziskovanje izobraževanja in učenja starejših (ESREA research network on the education and learning of older adults)* bo v Ljubljani, in sicer od **19. do 21. septembra 2012**.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

BRENK, Erika

Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji v letih 2010/2011 : poročilo in analiza / Erika Brenk. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2011. - 49 str. : graf. prikazi, preglednice ; 30 cm. - Dostopno tudi na: http://pregled.acs.si/dokumenti/porocila/PregledIO_2010.pdf

CHOICE and opportunity : learning, well-being and quality of life for older people : a report for local authorities, primary care trusts and their partners. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2010. - 32 str. ; 30 cm

CLARKE, Alan, 1952-

New ITQ : improving productivity using ICT. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2010. - VI, 220 str. : ilustr. ; 25 cm

DOBROVOLJC, Andreja

Svetovalna dejavnost Andragoškega centra Slovenije [Elektronski vir] / avtorice Andreja Dobrovoljc, Sonja Klemenčič, Tanja Vilič Klenovšek. - El. knjiga. - Ljubljana : Andragoški center Republike Slovenije, 2010. - Način dostopa (URL): http://arhiv.acs.si/publikacije/Svetovalna_dejavnost_ACS.pdf

EDUCATIONAL counselling during rehabilitation [Elektronski vir] : publication and training tools / Reinhard Bauer ... [et al.]. - El. knjiga. - Vienna : die Berater, cop. 2010. - 1 optični disk (CD-ROM) ; 12 cm. Dostopno tudi na: <http://www.rehab-counselling.eu>

EVALVACIJA javno veljavnega programa Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM) in in Temeljno usposabljanje za mentorje (TUM PUM) [Elektronski vir] : povzetek zaključnega poročila / [strokovni sodelavci ... Estera Možina ... [et al.]. - El. knjiga. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2010. - (Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja od 2009 do 2011). - Način dostopa (URL): http://arhiv.acs.si/dokumenti/Evalvacija_JVP-PUM_TUM_PUM.pdf

EVALVACIJA javno veljavnega programa Računalniška pismenost za odrasle (RPO) [Elektronski vir] : povzetek zaključnega poročila / [strokovni sodelavci ... Estera Možina ... [et al.]. - El. knjiga. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2010. - (Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja od 2009 do 2011). - Način dostopa (URL): http://arhiv.acs.si/dokumenti/Evalvacija_JVP-RPO.pdf. - Nasl. z nasl.

EVALVACIJA javno veljavnega programa Usposabljanje za življenjsko uspešnost (UŽU) in Temeljno usposabljanje za učitelje v programih UŽU [Elektronski vir] : povzetek zaključnega poročila / [strokovni sodelavci... Estera Možina ... [et al.]. - El. knjiga. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2010. - (Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja od 2009 do 2011). - Način dostopa (URL): http://arhiv.acs.si/dokumenti/Evalvacija_JVP-UZU_in_TU_UZU.pdf

FIELD, John

Well-being and happiness / John Field. - National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2009. - Leicester. - 50 str. ; 30 cm. - (IFLL thematic paper ; 4). - Dostopno tudi na: <http://www.niace.org.uk/lifelonglearninginquiry/docs/IFLL-wellbeing.pdf>

FRYER, R. H.

Promises of freedom : citizenship, belonging and lifelong learning / R. H. Fryer. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2010. - XVII, 271 str. ; 24 cm

FULLICK, Leisha

Poverty reduction and lifelong learning / Leisha Fullick. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2009. - 54 str. : graf. prikazi, preglednice ; 30 cm. - (IFLL thematic paper ; 6). - Dostopno tudi na: <http://www.niace.org.uk/lifelonglearninginquiry/docs/IFLL-Poverty.pdf>

GLOBAL perspectives on adult education / edited by Ali A. Abdi and Dip Kapoor. - 1st ed. - New York : Palgrave Macmillan, cop. 2009. - XVIII, 263 str. : ilustr. ; 22 cm

HALLAM, Susan

Enhancing motivation and learning throughout the lifespan / Susan Hallam. - London : University of London, Institute of Education, cop. 2005. - 35 str. : ilustr., portr. ; 21 cm

INTERNATIONAL Conference on Adult Education (2009 ; Belém)

CONFINTEA VI : sixth international conference on adult education : final report. - Hamburg : UNESCO Institute for Lifelong Learning (UIL), cop. 2010. - 122 str. : barvne fotogr. ; 30 cm. - Dostopno tudi na:

http://www.unesco.org/fileadmin/MULTIMEDIA/INSTITUTES/UIL/confinteavi_final_report_engl_online.pdf

IVANČIČ, Angela

Formalno izobraževanje odraslih v Sloveniji : percepcije in izkušnje udeležencev / Angelca Ivančič, Vida A. Mohorčič Špolar, Marko Radovan. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2010 ([Log pri Brezovici] : Bograf). - 155 str. : graf. prikazi, tabele ; 24 cm. - (Študije in raziskave / Andragoški center Slovenije ; 15)

IZOBRAŽEVALNI model proizvodne šole : didaktični zbornik namenjen madžarskim in slovenskim strokovnjakom = A termelőiskolai modell : módszertani gyűjtemény magyar és szlovén szakemberek számára / [Béla Farkas ... [et al.]. - Zalaegerszeg : Fundacija Prva madžarsko-danska proizvodna šola, 2010. - 121, 130 str. : preglednice ; 21 cm

IZOBRAŽEVALNO svetovanje med rehabilitacijo. Brošura dobre prakse / avtorji: Reinhard Bauer ... [et al.]. - Vienna : die Berater, cop. 2010. - 46 str. : ilustr. ; 22 cm. Dostopno tudi na:

http://www.rehab-counselling.eu/fileadmin/images/downloads/The_Educore_Brochure_SL.pdf

KRATEK priročnik učinkovite promocije strokovnega in poklicnega izobraževanja / avtorji Nina Sankovič ... [et al.] ; urednik Miha Lovšin]. - 2. dopolnjena izd. - Ljubljana : Center RS za poklicno izobraževanje, 2010. - 87 str. ; 24 cm

LEARNING science in informal environments : people, places, and pursuits / Committee on Learning Science in Informal Environments, Board on Science Education, Center for Education, Division of Behavioral and Social Sciences and Education, National Research Council of the National Academies ; Philip Bell ... [et al.], editors. - Washington : National Academies Press, cop. 2009. - XII, 336 str. : ilustr. ; 26 cm

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta

- v sredo in petek od 10. do 12. ure

- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS; Sonja Klemenčič, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zgajmajster | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Računalniška postavitev: Klemen Zajec | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

